

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss av SOU 2025:21 MMB förslag om en strategi för åtaganden inom biologisk mångfald respektive nettoupptag av växthusgaser från markanvändningssektorn (LULUCF)

LRF har fått Miljömålsberedningens betänkande på remiss och vill lämna nedanstående synpunkter. Därutöver ställer sig LRF bakom LRF Skogsägarnas yttrande i sin helhet.

Synpunkter i respektive fråga

Förslag om information och rådgivning

LRF tycker att det finns flera bra förslag om rådgivning och information för ökad biologisk mångfald som satsningen på lokala åtgärdssamordnare och att SLU får o uppdrag att följa upp effekter. Men LRF tycker det är oklart vad som menas med att lokala åtgärdssamordnare bara får anställas av kommuner, länsstyrelser och ideella organisationer. De bör kunna få vara anställda inom lantbrukets rådgivningsorganisationer som exempelvis Hushållningssällskapet.

LRF hade gärna sett att beredningen lämnade förslag i en högre konkretionsgrad när det gäller ett utökat arbete med biologisk mångfald. Beredningen nämner Greppa Näringens rådgivning om biologisk mångfald. Därutöver finns Länsstyrelserna rådgivning i CAP om skötsel av ängs- och betesmarker. Dessutom finns det nya arbetssättet med Naturbruksdialoger som utvecklats av SLU och Länsstyrelsen i Västergötland. Alla dessa metoder och arbetssätt är bra var för sig men LRF har tidigare pratat om arkitekturens betydelse för framgång i arbetet. Det är först när olika metoder sammanfogas eller samspelar som vi kan säga att vi har ett *nytt arbetssätt för biologisk mångfald*. Hur det ska gå till är en fråga som behöver besvaras och det kan göras i samarbete mellan lantbruksbranschen och de olika myndigheterna.

Hållbart brukande av jordbruksmark för kolinlagring och biologisk mångfald

Postadress

Lantbrukarnas Riksförbund
105 33 Stockholm

Besöksadress

Franzégatan 1B
Stockholm

Telefon

010-184 40 00

E-post

info@lrf.se

Hemsida

www.lrf.se

MMB föreslår en riktad informationsinsats till kommuner och regioner för att stimulera upphandling av vissa köttslag. LRF önskar att analysen fördjupas. Ökad konsumtion av hjort och vildsvin kan minska viltskadorna i lantbruket vilket är välkommet. När det gäller naturbeteskött är det viktigt att hålla isär nyttan av dem för biologisk mångfald och nyttan för kolinlagring. Naturbetesmarker har ofta varit naturbetesmark under mycket lång tid. De har med tiden fått ett stort kolförråd men möjligheten till ytterligare kolinlagring är oklar. Vall som odlas på åkermark har däremot större förmåga till kolinlagring. Det betyder i praktiken att alla nötkreatur, även sådana som inte betar naturbetesmarker, bidrar till kolinlagring.

Förslag för att öka nettoupptaget av koldioxid och gynna biologisk mångfald i våtmark och torvmark

Det är viktigt att förändringar av torvbrytning inte görs som varken försämrar för den svenska grönsaks- och trädgårdsnäringen eller försämrar den svenska djurväl-färden. Som exempel är torv viktigt för djurhållningen av minst fyra skäl:

1. Under år med besvärliga skördeförhållanden med torka eller för mycket regn minskar tillgången på halm från spannmål. Under dessa år behövs istället torv som strömedel i grisarna boxar för att sysselsätta dem och skapa trivsamt miljö.
2. Järnblandad torv används för nyfödda grisar som alternativ till att ge dem sprutor med järntillskott.
3. Torv används vid avvänjning av smågrisar när de slutar dia för att minska risken för diarré och undvika att använda antibiotika.
4. Torvinbladning i djupströbäddar både till grisar och nötkreatur minskar läckaget av ammoniakkväve från djurens gödsel. För närvarande överskrider Sverige den mängd ammoniak som får släppas ut

LRF hänvisar i övrigt till yttrandet från Sveriges Grisföretagare som beskriver behovet av torv mer utförligt

Förslag för att öka nettoupptaget av koldioxid och gynna biologisk mångfald i våtmark och torvmark

Beredningen föreslår att möjligheten att kunna söka nytt, eller förlängt, tillstånd till torvtäkt från och med 1 januari 2026 begränsas till de fall det bedöms nödvändigt för

totalförsvarets behov av energitorv som beredskapsbränsle. Här är det nödvändigt att säkerställa att tillräckligt med odlingsstorv för exempelvis plantskolor och kommersiella trädgårdsodlingar kommer finnas tillgängligt så länge det inte finns andra likvärdiga alternativ som kan produceras i tillräcklig mängd i Sverige.

Förslag om markavvattningsföretag vid återvätning

Beredningen vill också att det skyndsamt införs ett undantag på krav på omprovning eller avveckling av markavvattningsföretag då en återvätning genomförs. Syftet är att staten ska ta över rådigheten över vattnet på den enskilda fastigheten eftersom syftet att återvätta för det allmännas bästa. LRF tycker att det finns oklarheter om vilka konsekvenser en sådan ny princip kan få och det behövs en mer djupgående konsekvensutredning. Tillvägagångssättet bygger på att ”åtgärden på förhand inte bedöms medföra någon betydande negativ påverkan på omkringliggande fastigheter” Det är oklart vem som ska göra den bedömningen men det behöver vara de berörda fastighetsägarna och inte staten i form av länsstyrelsen. Länsstyrelsen har inte den nödvändiga lokala kännedomen om diken, markens fuktighet och årsvariationer. Begreppet *betydande negativ påverkan* finns även i EU:s vattendirektiv och tillämpningen av begreppet där har visat sig förenat med stora svårigheter av vad som är ”betydande”.

Det finns 150 - 250 000 hektar organogen jordbruksmark i Sverige. Om förekomst av markavvattningsföretag är ett hinder för återvätning på vissa platser bör det gå att hitta andra platser. 100 procent av den dikade organogena åkermarken ingår inte i markavvattningsföretag. Att hitta platser är till stor del en fråga om information och uppsökande verksamhet.

Med vänliga hälsningar

Lantbrukarnas Riksförbund

Markus Hoffmann
Hållbarhetsexpert